

11.12.2020

Lausuntopyyntö VN735/2020

Lausunto luonnoksesta veronumeromenettelyn laajentamista koskevaksi hallituksen esitykseksi

Valtionvarainministeriössä on valmisteltu luonnos hallituksen esitykseksi, jolla rakennusalaalla käytössä oleva veronumeromenettely otettaisiin käyttöön myös laivanrakennusalaalla.

Rakennusalaalla yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevällä on oltava näkyvillä yksilöivä kuvallinen tunniste, joka sisältää mm. veronumeron. Rakennuttajan, päätoteuttajan sekä työnantajan on huolehdittava omien sekä sopimuskumppaneiden työntekijöiden osalta tunnisteen käyttämisestä yhteisellä rakennustyömaalla.

Yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevän henkilön tunnistetta ja luettelon pitämistä yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä koskevat velvollisuudet ulotettaisiin koskemaan myös telakka-alueella tapahtuvaa työskentelyä.

Rakennusalaalla työntekijän veronumeromerkintä on voimassa kaksi vuotta työnantajan viimeisimmästä ilmoituksesta. Luonnoksessa ehdotetaan, että laivanrakennusosalalle rekisteröidyn työntekijän rekisterimerkintä olisi voimassa kolmen vuoden määräajan.

Rekisterimerkinnän voimassaoloa koskisivat siten eri säännökset riippuen siitä, työskenteleekö henkilö yhteisellä rakennustyömaalla vai telakka-alueella. Veronumerorekisteriin merkittäisiin tieto siitä, työskenteleekö henkilö rakennusalaalla vai laivanrakennusalaalla. Rakennuttajalle ja rakennuttajaan rinnastettaville henkilöille sekä telakka-alueella pääasiallista määräysvaltaa käyttävälle työnantajalle säädettäisiin myös velvollisuus valvoa, että työntekijä on merkitty oikealla toimialalla työskenteleväksi veronumerorekisterissä.

EK katsoo, että valmistelussa tulisi vielä selvittää esityksen yritysvaikutukset erityisesti nyt käytössä oleviin tieto- ja kulunvalvontajärjestelmiin tarpeettomien kustannusten välttämiseksi. Pidämme myös tarpeettomana erotella työntekijöitä sen mukaan, työskentelevätkö he rakennusalaalla, laivanrakennusalaalla tai molemmilla aloilla.

Osaaminen ja digi & HR
Mikko Räsänen

11.12.2020

Useat yritykset toimivat palveluntuottajina tai alihankkijoina rakennustyömailla ja telakka-alueilla. Lisäksi telakka-alueilla tehdään myös rakennustöitä. Yritysten olisi ilmoitettava työntekijänsä molempiin rekistereihin varmuuden vuoksi. Yritysten henkilöstöhallintojärjestelmiin olisi tehtävä uuden rekisteröinnin edellyttämät muutokset. Kahden rekisterin malli toisi niille uuden velvoitteen, työsuojeluviranomaisille uuden valvonnan kohteen ja verohallinnolle uuden rekisteröitävän tiedon.

Kahden rinnakkaisen samaa tarkoitusta palvelevan tiedon ylläpito on resurssien tuhlausta ja altistaa työnantajat sekä työntekijät tarpeettomasti väärinkäsityksille ja virheille.

Yksinkertaisinta olisi pidentää rakennusalan nykyisen veronumeromerkinnän voimassaolo kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen. Tämä poistaisi tarpeen määrittää rakennus- ja laivanrakennustyöntekijät eri kategorioihin. Tavoite, että työntekijät ovat veronumerorekisterissä ja siitä voidaan varmistua, toteutuisi. Työnantajan ei tarvitsisi selvittää, onko työntekijän rekisteröinti voimassa juuri seuraavaa työkohdetta varten.

Merkinnän keston pidentämisestä ei seuraisi muutoksia rakennusosalalla toimivien yritysten velvoitteisiin, vaan ne toimisivat kuten nykyisin.

Laivanrakennusosalalla veronumeromenettely voisi toteutua luonnoksen mukaisesti. Rekisterimerkinnän kesto olisi kolme vuotta ja rekisteristä poisto tulisi tehtäväksi viran puolesta, jollei merkinnän jatkamista olisi nimenomaisesti pyydetty.

EK katsoo, että vaativaan asiantuntijatyöhön tulevat henkilöt tulisi rajata veronumerovelvoitteen ulkopuolelle. Laivanrakennuksesta päävastuullisen yhtiön tulisi voida sallia heidän työskentelynsä telakka-alueella rajallisen ajan.

Luonnoksen mukaan menettelyä ole tarkoituksenmukaista laajentaa koskemaan sellaisia toimijoita, joilla riski harmaalle taloudelle on vähäinen. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin, kun alihankintaa ja ulkomaisia työntekijöitä käytetään vain vähäisissä määrin.

Kaikilla telakoilla työskentelee toimijoita, joilla riski harmaalle taloudelle on olematon ja joiden liittäminen veronumerovelvoitteen piiriin voi aiheuttaa tarpeettomia viiveitä rakennustöille vaarantamatta lain tarkoituksen toteutumista. Tällaiset työt liittyvät laivan laitteistojen ja järjestelmien käyttöönottoon sekä laivan ja sen rakennustyön edistymisen arviointiin. Jälkimmäiset arvioijat eivät kuulu telakan alihankintaketjuun, vaan voivat olla esimerkiksi tilaajan, rahoittajan tai luokituslaitoksen tarkastajia.

Osaaminen ja digi & HR
Mikko Räsänen

11.12.2020

Asennuksia ja huoltoja tekeviä asiantuntijoita tarvitaan erityisesti ongelmatilanteissa hyvin nopealla aikataululla. Veronumeron edellytyksenä oleva asiointi verotoimistossa voi olla mahdotonta. Laivan luovuttamisen ajankohtaan liittyvät sopimussakot ovat erittäin suuria, eikä veronumeron laiminlyönnin moitittavuus ole missään suhteessa sellaiseen.

Tavoitteena, että tällaiseen asiantuntijatyöhön kutsuttuna tai sopimuksen perusteella veronumeroa ei tarvitsisi enintään noin kaksi viikkoa kestäviin töihin.

Suomalaisen henkilötunnuksen ja veronumeron hakemiseen on luotava menettelytavat ja tekniset ratkaisut, jotta henkilökohtaisesta asioinnista verotoimistossa voidaan kokonaan luopua.

Nyt käytössä oleva mahdollisuus sähköiseen hakuun on otettu vastaan myönteisesti. Kun veronumero- ja tunnistevelvoite aikanaan otetaan käyttöön telakoilla, on välttämätöntä, että yrityksillä ja työntekijöillä on riittävästi aikaa hankkia tarvitsemansa laitteet, tietojärjestelmät, tunniste-kortit sekä veronumerot, jotta työnteolle ja laivanrakennukselle ei aiheudu mitään viiveitä.

Riittävän pitkän siirtymäajan lisäksi ainakin suurimpien telakoiden yhteyteen on oltava tarjolla verohallinnon palvelupiste veronumeron saamiseksi. Tällaisesta viranomaispalvelusta on ollut hyviä kokemuksia esimerkiksi Olkiluodon sekä Äänekosken suurilla rakennustyömailla.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Taina Susiluoto
Johtaja